

TREST PRO
HŘÍŠNÉ

JOHN SAUL

TREST PRO HŘIŠNÉ

JOHN SAUL

2012

Copyright © 1978 by John Saul
Translation © 2012 by Roman Lipčák
Cover design © 2012 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky šířena či přenášena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu PUNISH THE SINNERS,
vydaného nakladatelstvím Coronet Books, New York 1978,
přeložil Roman Lipčák
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Alice Chocholoušková
Korektura: Hana Bončková
Sazba: ≍ Dušan Žárský
Obálka: Radek Urbíš
Vydání druhé, v elektronické podobě první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v listopadu 2012

ISBN 978-80-7303-762-8

PROLOG

Vztáhl ruku a bázně vzal za kliku. Zpola doufal, že bude zamčeno. Zjistil, že není, a s očima vykulenýma očekáváním zatláčil na dveře a velice pomalu je otevřel. Když jsou vám čtyři roky a chystáte se provést něco, o čem si nejste jistí, zda se to smí, snažte se to udělat buď velmi pomalu, nebo hrozně rychle. Chlapec na to šel velice pomalu.

Pootevřel dveře ložnice rodičů jen natolik, aby protáhl své tělíčko, a pak je za sebou zase zavřel. Rozhlédl se, třebaže věděl, že místnost je prázdná. Na druhou stranu ale, když jsou vám čtyři, jen málokterá místnost je doopravdy prázdná.

Po špičkách přistoupil k matčině šatníku a znovu napůl doufal, že jej najde zamčený. Když zjistil, že tomu tak není, rozhodl se, že toho nenechá a provede to. Otevřel jej a vstoupil dovnitř. Tady byly. Matčiny boty.

V knížce jednou viděl takový obrázek: malý chlapec od hlavy k patě oblečený do matčiných šatů. Drobná chodidla se ztrácela v obrovských střevících na vysokém podpatku, tělo utopené v záhybech červené látky a obličej jen tak tak vykukoval zpod čepce proti slunci. Jeho matka soudila, že chlapec na obrázku je roztomilý.

A tak si tedy teď obul matčiny boty a snažil se udržet rovnováhu na nepatrných tenkých podpatcích. Nebylo to snadné, ale

dokázal to. Právě uvažoval, jak dosáhne pro krabici na klobouky uloženou tak vysoko na polici, že na ni skoro neviděl, když cosi zaslechl.

To cvakla klika dveří, a dříve než následoval další zvuk, věděl, že do místnosti někdo vstoupil. Rychle se otočil. Dveře šatníku byly téměř zavřené. Kdyby stál hodně tiše, ten, kdo vešel do ložnice, by jim vůbec nemusel věnovat pozornost...

Přikrčil se k podlaze. Doléhaly k němu další zvuky. Kroky a dva hlasy. Patřily jeho rodičům. Oba byli v ložnici. Zaslechl, jak se dveře od pokoje zavřely.

„Já na to teď nemám chuť,“ slyšel promluvit matku. „Přijde mi to docela oplzlé.“

„Nechce se ti to dělat za světla, tím to je.“ To promluvil otec a zlobil se. „S tebou je problém, Ruth, že jsi moc upjatá. Prospělo by ti, kdybys v sobě měla něco z děvky.“

Chlapce by docela zajímalo, co je to „děvka“.

Pak se ozvalo šustění a potom znovu matčin hlas. „A co děti?“

„Co s nimi?“ zabručel otec. „Elaine je ve škole a kluk někde venku tropí bůhvíco.“

Chlapec se stáhl ještě hlouběji do šatníku. Najednou začalo hodně záležet na tom, aby na něj nepřišli. Nedokázal přesně říct proč, ale věděl, že je to důležité.

Naslouchal dalšímu šustění a slyšel nějaká slova, která nedokázal přesně pochytit. Zajímalo by ho, co se děje za dveřmi šatníku, ale bál se vykouknout a podívat se.

Když matka začala sténat, chlapec překonal strach. Přikradl se ke štěrbíně pootevřených dveří a přiložil k ní oko. Viděl jen dolní část postele, nic jiného. Matka zasténala hlasitěji. Rozhodl se, že to riskne a otevře dveře šatníku o něco víc. Potom je spatřil.

Leželi na posteli a nic na sobě neměli. Otec ležel na matce. Ta plakala nebo naříkala a zápolila s otcem. Přitom mu ale ovíjela paže kolem krku a mezi vzdechy pronášela: „Jo... jo... bože... jo!“

Chlapec pozoroval, co se odehrává na posteli, a začínal být vyděšený. Napadlo ho, že by snad měl přijít matce na pomoc, ale bál se otce. Otec ho už dřív uhodil a on nechtěl, aby to udělal znovu. A vlastně nevěděl jistě, jestli matka pomoc potřebuje.

Křičela však stále hlasitěji a teď se už opravdu zdálo, že s otcem zápasí. Pažemi ho ale stále objímala a líbala ho.

Chlapcovu pozornost upoutal další pohyb v ložnici a on zjistil, že dveře se opět otvírají. Zatajil dech a potom si oddechl, protože tam uviděl stát Elaine. Ta si bude vědět rady, napadlo ho. Bylo jí šestnáct a už byla skoro dospělá. Pokud matka potřebuje pomoc, Elaine se o to postará. Sledoval ji, jak přistupuje k posteli, a čekal, kdy něco řekne, něco udělá. Ona se ale k ničemu neměla. Jen tam stála a upírala zrak na postel.

Chlapec se zrovna chystal na sestru zavolat, když viděl, jak náhle zvedla ruce nad hlavu.

Všiml si, že v nich svírá sekáček z kuchyně.

Potom sledoval, jak se sekáček mihl, a zaslechl, jak tvrdý kov prorazil otcí lebku.

Slyšel matku vykřiknout a nechápavě zíral na její pokusy vymanit se zpod otcova těla. Nechápal, proč Elaine matce nepomůže, když už zamezila tomu, co jí otec prováděl, ať už to bylo cokoli.

Uvědomil si, že Elaine matce nehodlá pomoci. S hrůzou sledoval, jak sestra znovu pozvedla sekáček a švihla jím matce do obličeje. Měl dojem, že zaslechl matčin výkřik, ale všechno se dělo tak rychle, že si nebyl jistý. Jako přimražený se díval, jak sestra znovu a znovu zvedá ostří do výšky a zasazuje údery. Sekáček se nepřestal míhat vzduchem ještě dlouho poté, co otec s matkou znehybněli, a on viděl jen stříbřité záblesky a rudou barvu.

Zděšený chlapec se choulil v šatníku a uvažoval, co když ho sestra najde a začne ho taky sekat. Ona ale teď jen bez hnutí stála a přehlížela, co provedla. Potom se opět pohnula. Upustila zakrvácený sekáček na postel a klekla si, jako by na podlaze pátrala po něčem, co pořádně neviděla.

Znovu vstala a přitáhla židli doprostřed místnosti, přímo pod lustr. Vylezla na ni a začala na lustr něco uvazovat. Byl to elektrický kabel, takový, jaký si jeho rodiče brávali na pomoc, když jim nestačila délka šňůry toho či onoho elektrického spotřebiče. Nechápal, proč jej tam přivazuje. Všichni přece vědí, že elektrický kabel se musí dát do zástrčky, aby fungoval.

Sledoval, jak si sestra uvázala druhý konec kabelu kolem krku, a došlo mu, co se chystá udělat. Už to viděl. Chce se oběsit. Viděl to na obrázku. Pokud se ale oběsí, kdo se o něj bude starat? Musí jí v tom zabránit. Chlapec konečně našel hlas.

Vykřikl, a jak se mu zakvílení vydralo z hrdla, dívka se na židli otočila a ztratila oporu pod nohama. Když už se židle kácela, dveře šatníku se rozletěly a jejich pohledy se setkaly. Pak se ozvalo prasknutí. Sestra si zlomila vaz a bylo po všem.

Chlapec bezmocně sledoval, jak se jeho sestra mírně pohupuje. Konečně přistoupil blíž a natáhl ruku, aby se jí dotkl. Byl to zvláštní pocit. Na dotek už nepůsobila jako jeho sestra. Uvažoval, co dělat dál.

O hodně později – nevěděl přesně, za jak dlouho – zaslechl výkřik. Nechal jej bez odezvy. Choulil se v koutě šatníku, kolena přitážená k bradě, pažemi si objímal nohy. Měl dojem, že slyší i jiné zvuky, a ještě o něco později si uvědomil, že dveře šatníku se otevřely. Rozplakal se, až když se k němu natáhly dvě paže a chopily se ho. Když už začal, plakal dlouho.

První den po hrůzném nálezu v ložnici strávil v nemocnici. Staraly se o něj jeptišky a kladly mu spoustu otázek, ale on neměl odpovědět na žádnou z nich. Toužil po matce a po otci. Nepřišli se na něj podívat.

Druhý den ho umístili do kláštera. Nevěděl, co je to klášter, jen viděl, že je to veliký dům, kde žije spousta jeptišek, které si o něj dělaly velké starosti. Byly tam i další děti, děti, které v klášteře bydlely. Chlapce zajímalo, jestli tam bude bydlet i on.

Když se druhý den ukládal ke spánku, uvažoval, jestli se za ním přijdou podívat rodiče. A taky Elaine. Zajímalo ho, co se s Elaine stalo. Když už skoro usínal, měl dojem, že ji vidí. Dívala se na něj a něco s ní nebylo v pořádku. Měla nějaký zvláštní krk – legračně protažený a ohnutý do divného úhlu.

Když začal křičet, přispěchala jeptiška a objala ho. Držela ho v náruči, dokud neusnul.

Třetí den ho odvedli do kostela a chlapec pochopil, že rodiče si pro něj neprijdou a neodvedou ho odtud. Pochopil, že oba leží v bednách vepředu a že až ty bedny odnesou, už je nikdy neuvidí.

Zeptal se, jestli se smí na rodiče podívat, než je odnesou, ale řekli mu, že ne. Nechápal proč.

Během pohřbu se zvědavě rozhlížel, a jen co obřad skončil, zatahal za záhyby černého hábitu, který na sobě měla žena vedle něj. Věděl, že je to jeptiška a že se o něj stará. Znovu ji zatahal za oděv a ona se sklonila, aby jí mohl zašeptat do ucha.

„Kde je Elaine?“ zeptal se. „Ona neprijde?“

Jeptiška na hoča chvíli mlčky hleděla a potom zavrtěla hlavou.

„Nemůže přijít,“ odpověděla konečně. „Nesmíš na ni myslet ani o ní mluvit.“

„A proč ne?“ zeptal se chlapec.

„Na to se neptej,“ napomenula ho. „Tvoje sestra byla zlá a zhřešila. Musíš na ni přestat myslet.“

Zádušní mše skončila a rodiče byli vynášeni z kostela. Díval se za nimi a hloubal nad tím, co je potkalo.

A taky co se stalo sestře.

A proč zůstal sám.

I když samozřejmě sám nezůstal. Byl v klášteře, jenže mu nikdo neřekl, proč tu je. Slyšel jak kdosi – byla to jedna ze sester – říká: „Přenesete se přes to. Zapomene. Tak to bude nejlepší.“

Chlapec nezapomněl. Ani když byl malý, ani když vyrostl. Po celý čas si uvědomoval, že se něco stalo. Něco se stalo jeho rodičům i jeho sestře. A sestra to celé způsobila.

Byla zlá.

Zhřešila.

Věděl, že hříšníkům odpouští Bůh.

Ale kdo je trestá?

Když dovršil desátý rok, přestal tyhle otázky klást.

Nikdo mu na ně nedal odpověď.

KNIHA PRVNÍ

SVATÍ Z NEILSVILLE

1. kapitola

Peter Balsam se dovlekl na Katedrální vrch a stanul před odpudivou kamennou fasádou kostela svatého Františka Xaverského. Pouštní vedro jako by zesílilo a Balsam cítil, jak se mu v podpaždí tvoří čurky potu a v pramíncích stékají po zádech. Usedl na kostelní schody a zrakem zkoumal vyhlídku pod sebou.

Město se jmenovalo Neilsville a tetelilo se v horku pouště Východního Washingtonu jako nějaký umírající tvor, který se s každým nádechem svíjí v agónii, aniž by dokázal skoncovat se svým utrpením.

Město kolem sebe šířilo auru, kterou Peter Balsam vycítil od první chvíle, kdy do něj vstoupil, ale dosud ji nedokázal postihnout.

Jedno slovo mu blesklo hlavou hned ve chvíli, kdy před dvěma hodinami vystoupil z vlaku. Okamžitě je zahnal. Ale vrace-lo se.

Zlo.

Leželo na městě jako pach umírání a Peter Balsam se chtěl v prvním popudu dát na útěk, nasednout se vším, co měl s sebou, na nejbližší vlak mířící k východu a zmizet z Neilsville tak rychle, jak to šlo.

Avšak nejbližší vlak pojedede až zítra ráno, a tak zdráhavě zamířil k pronajatému bytu, který tu na něj čekal. Nevybalil si zavazadla, nenalepil jmenovku na dopisní schránku, nepokusil

se zařídit si telefonní linku. Neudělal nic z toho, co člověk běžně činí, když se zabydluje v novém domově.

Místo toho se snažil sám sobě namluvit, že pronikavý zlověstný pocit, tušení, že v tomhle městě se děje něco strašně špatného, pramení jen z jeho představivosti, a vydal se ven na průzkum.

Po dvou hodinách se vyšplhal na Katedrální vrch a teď ho čekalo setkání s člověkem, který ho do Neilsville povolal.

Vklouzl do přítmí kostela, smočil prsty ve svěcené vodě, s pokleknutím udělal znamení kříže a pak se posadil do lavice. Začal se modlit.

Odříkával modlitby, které ho starostlivě učily jeptišky v klášteře a které mu dosud vždy vnesly do duše mír.

Dnes se však nedostavoval. Měl pocit, jako by se po něm natahovaly prsty, snažily se ho lapit a zatáhnout ho do chaosu, který neviděl, ale cítil.

Balsam se soustředil na modlitby, znovu a znovu opakoval známé slovní obraty, dokud rytmus růžence nepřehlušil strach, který měl v sobě.

„Svatá Mario, Matko Boží, pros za nás hříšné...“

Monsignor Peter Vernon přecházel sem a tam po pracovně na faře přilehlé ke kostelu. Sledoval Balsamův pomalý výstup na Katedrální vrch a čekal, kdy se ozve tiché zazvonění ohlašující příchod návštěvníka. Teď mu došlo, že Balsam po dlouhém výstupu určitě odpočívá, aby nabral dech.

Kněz přešel opět k oknu a znovu vyhlédl ven. Ze suchopáru Neilsville mu oči sklouzly na pětici děvčat, která o kousek níž hrála tenis, čtyři společně a jedna sama. Jak je sledoval, jedna po druhé k němu zvedly hlavy, jako by si všechny uvědomovaly nesouhlas v jeho pohledu. Jedna mu nestydatě zamávala a kněz spěšně ustoupil od okna s trapným pocitem, že se nechal přistihnout, jak je pozoruje, a rozzlobený proto, že se tak cítí.

Děvčata ho pohoršovala, pohoršovalo ho, že se k němu v jeho přítomnosti chovají s úctou, a na dálku se mu pošklebují. Takovou drzost by v jeho dětství nikdo nestrpěl. Jeptišky vyžadovaly po celý čas respekt a chlapci v klášteře je bezvýhradně poslouchali. Ale časy se změnilly a tyto dívky u svatého Františka Xa-

verského nežijí a nepodléhají trvalému dohledu, který v jejich věku zakoušel on. Avšak letos, říkal si, letos se to změní. Letos si s pomocí Petra Balsama upevní pozici. Letos je naučí úctě a pokoře. Za tímto účelem povolal Petra Balsama do Neilsville.

Nebylo to jednoduché. Farní škola od svého vzniku zaměstnávala jako učitele pouze řádové sestry a ty se bouřily, když jim oznámil, že přijme laika, aby vyučoval psychologii. Namítaly, že psychologie nemá u svatého Františka Xaverského co dělat. Měla by zůstat ve státních školách. A aby u svatého Františka Xaverského učil muž, ještě k tomu ne kněz, to bylo prostě něco neslýchaného. Monsignor Vernon jim to vysvětlil: nedokázal najít nikoho, kdo by uměl učit současně psychologii i latinu. Když dál protestovaly, vystoupil z pozice autority jako jejich církevní představený. Stísnující monsignorův pohled způsobil, že zkrotly tak jako mnozí před nimi. Kněz pozval Petra Balsama do Neilsville.

Monsignor Vernon znal Balsamovu minulost natolik dobře, aby věděl, že neodmítne. A Balsam neodmítl.

Peter Balsam vyšel z kostela a trhl sebou pod nápořem vedra, které ho zasáhlo, jakmile vstoupil do žhnoucího slunce. Znovu si říkal, že pocit strachu, jaký v něm město vyvolalo, se rodí jen v jeho mysli. Pramení z toho, že tady to vypadá zcela jinak než tam, kde vyrůstal, všechno je tu hrozně vyschlé a vyprahlé.

Přesvědčoval se, že by tu měl zůstat, že by to měl v Neilsville zkusit. Žil s pocitem strachu příliš dlouho a tentokrát by jej měl překonat. Cestou k faře vedle kostela si opakoval, že za nepříjemné pocity může pouze jeho fantazie. Ale nevěřil tomu, protože jak stoupal po schodech na verandu fary, opět cítil, jak se po něm zvenčí cosi sápe. Něco, co mělo původ v Neilsville.

Přešel verandu a rozhlížel se po zvonku. Už se chystal zaklepat na dveře, když si všiml cedulky přilepené zevnitř na skleněnou dveřní výplň. „Prosím, vstupte“, stálo na ní úhledným písmem. Balsam vzal poslušně za kliku a vkročil do předsíně. Na pravé straně spatřil malý stolek, na němž ležel stříbrný zvoněk. Balsam se jej chopil, lehce jím zatřásl a po celém domě se rozezněl jasný cinkot. Na chvíli zavládlo ticho a potom zaslechl

kdesi v hloubi chodby cvaknutí západky. Z jedněch dveří se vynořila postava. Rozhodným krokem k němu mířil urostlý Pete Vernon s rukou nataženou na přivítanou.

„Peter Balsam,“ slyšel kněze promluvit zvučným hlasem. „Jak je to dlouho, co jsme se viděli naposledy?“ Okamžik nato, aniž stačil odpovědět, Peter Balsam zjistil, že je veden chodbou a pak do dveří, ve kterých se před krátkou chvílí zjevil kněz.

„Pete...“ začal Balsam rozpačitě, když za nimi Vernon zavřel dveře místnosti, jež mu zjevně sloužila jako pracovna. Balsam si znenadání uvědomil, že je ještě nervóznější, než se domníval. Zdálo se mu, že se jeho dávný přítel změnil. Vypadal vyšší, působil sebejistěji a v pohledu měl cosi stísňujícího, čísel z něj temnota, která Balsama zneklidňovala. „Už je to dlouho,“ dodal chabě. „Třináct, možná čtrnáct let, řekl bych.“

„Posaď se, posaď se,“ vybídl ho Vernon. Ukázal na dvě lenošky po stranách kamenného krbu a hned se v jedné usadil ještě dřív, než stačil Balsam dojít ke druhé. Když se pomalu uveleboval v křesle, zřetelně cítil, že z něj Pete Vernon nespouští zkoumavý pohled.

„Obávám se, že jsem trochu zničený,“ poznamenal s nepřesvědčivým úsměvem. „Ten kopec mi dal zabrat.“

„Na to si zvykneš,“ ujistil ho Vernon. „Aspoň já jsem si zvykl. Vítej v Neilsville.“

Monsignor si všiml, že se z Balsamovy tváře vytratil úsměv, a sám lehce svraštil obočí. „Něco se ti nezdá? Nevyhovuje ti snad byt?“

Balsam zavrtěl hlavou. „Byt je v pořádku. Já ani nevím, co to je. Těžko se to vysvětluje, ale od chvíle, kdy jsem vystoupil z vlaku, se nemůžu zbavit divného pocitu. Neumím ho postihnout. Říkám si neustále, že si se mnou zahrává fantazie, ale pořád mám ten neodbytný pocit, že je tu něco...“ Odmlčel se a hledal správné slovo. Zaváhal před výrazem „zlého“, i když právě ten mu vytanul na mysli. „...že tu něco neklape.“

Ucítil, jak k němu od kněze zavanul chlad, a uvědomil si, že řekl něco, co neměl. Monsignor bydlel v Neilsville téměř patnáct let a Balsam nemohl udělat nic nevhodnějšího než město hned na úvod znectít. Pokusil se chybu napravit.

„Ale já si na to určitě zvyknu,“ dodal rychle a až pak si uvědomil, že se tak zavázal tady zůstat. Zdálo se, že kněz se opět uvolnil. Usmál se na něj.

„A co tvoje žena?“ přešel hladce na jiné téma. „Linda se jmenuje, že? Kdy za tebou přijede?“

„Obávám se, že za mnou nepřijede,“ odpověděl Balsam obezřetně. „Bohužel jsme se rozešli. Někdy to zkrátka nevyjde.“

„Rozumím,“ přitakal Vernon tónem, který Balsamovi prozradil, že tomu vůbec nerozumí. „To je ovšem smůla.“

Balsam se rozhodl, že se to pokusí zlehčit. Nemělo smysl snažit se vysvětlovat, co vedlo ke krachu jeho manželství, a v knězově ocelovém pohledu nenašel ani stopu účasti. „Záleží na tom, jak se na věc díváš,“ řekl a přinutil se k úsměvu. „Z našeho pohledu – mého a Lindina – byla smůla naše manželství, nikoli rozchod.“

Balsamovi zmizel úsměv z tváře, když si všiml, jak Vernon ztuhl. Dopustil se další chyby: Pete Vernon byl kněz a neúspěšné manželství nemohl brát na lehkou váhu.

„To jsem neměl říkat,“ pospíšil si Balsam s vysvětlením. „To celé bylo samozřejmě velice bolestné a obávám se, že si to vyžádá nějaký čas.“ Spoustu času, dodal v duchu, ale zdálo se, že kněze to uklidnilo.

„Samozřejmě,“ promluvil Vernon a Balsam zaznamenal otcovský tón, jaký u něho nikdy nepostřehl. „Pokud pro tebe mohu něco udělat...“ Odmlčel se a pak si v křesle poposedl. Když opět promluvil, zněl jeho hlas rozmrzele.

„Škoda, že jsi mi to neřekl dřív,“ dal se slyšet. „Takovéhle věci hrají v malých místech, jako je Neilsville, mnohem významnější roli než ve větších městech. To neulehčí situaci ani jednomu z nás.“

Proboha, to mě vyhodí, aniž mi dá příležitost? Nahlas podotkl: „Já jen nechápu, co by komu mělo být do mého manželství, když je to jen a jen moje věc.“

Vernon se na něj shovívavě usmál. „Obávám se, že Neilsville ještě pořádně neznáš. Takové věci tady zajímají každého. No ale myslím, že se s tím už nedá nic dělat. Zkrátka jsi tu a Linda tady není, a tak to prostě je, že?“

Balsam doufal, že jeho úlevný výdech bylo dobře slyšet.

„Pete,“ chtěl něco říct, ale zarazil se, když kněz zvedl ruku.

„Když už mluvíme o méně příjemných stránkách Neilsville, je tu ještě pár věcí, které bych ti měl říct hned zkraje. Jednak, i když jsme dávní přátelé a ty mi naprosto přirozeně říkáš Pete, v naší farnosti dbáme na určité formality. Tady mi všichni, skutečně všichni, říkají monsignore. Může ti to připadat poněkud upjaté, ale má to své důvody. Proto bych ti chtěl navrhnout, aby sis na to oslovení rovněž navykl.“ Rozpačitě se pousmál, když si všiml Balsamova ohromeného výrazu. „Přál bych si, aby to nebylo nutné,“ dodal, „ale obávám se, že se to nedá obejít. Kdyby někdo slyšel, že mi říkáš Pete a ne monsignore, viděl by v tom výraz neúcty.“

„Rozumím,“ řekl Balsam zvolna a doufal, že se mu podařilo napodobit tón, kterým Vernon před chvílí pronesl stejné slovo. „Nevzdaluje tě něco takového ostatním lidem?“

Vernon bezmocně pokrčil rameny. „Co můžu dělat? Tak to tu funguje od pradávna a zdejší lidé to tak mají rádi. Máme přece k našim ovečkám jisté závazky, že.“ Než stačil Balsam odpovědět, kněz vstal. „Co kdybych ti to tu teď trochu ukázal?“ navrhl. „Měl by sis pomalu začít zvykat na to, jak to tady chodí.“ Přátelsky se usmál, ale Peter Balsam si náhle nebyl jistý, zda to míní upřímně.

Monsignor Vernon vedl Petra Balsama z fary přes tenisové kurty do školy. Čtyři dívky zaujaté čtyřhrou ustaly a oba muže sledovaly. Peter Balsam jim věnoval rozpačitý úsměv, ale kněz je okázale ignoroval.

Pátá dívka se věnovala podání proti zdi na házenkářském hřišti a zdálo se, že je vůbec nevnímá.

„Skoro mě zrentgenovaly,“ poznamenal Balsam, když vstoupili do školní budovy.

„To zíraly na mě,“ vyvedl ho monsignor Vernon odměřeně z omylu. „Dělají to schválně. Mají dojem, že mě to přivádí do rozpaků.“

„A přivádí?“ nadhodil Balsam zlehka a překvapilo ho, když ho kněz chytil za paži a obrátil si ho k sobě.

„Ne,“ odpověděl a svýma tmavýma očima se zabodl do Petrových. „Nechává mě to naprosto v klidu. Na tebe to nějak působí?“

„Proč by mělo?“ podivil se Balsam zmateně a přemýšlel, proč kněz reagoval tak zprudka.

Monsignor mu pustil paži stejně rychle, jako se jí chopil. „Není důvod,“ řekl úsečně. „Vůbec žádný důvod.“

Avšak jak začali s prohlídkou školy, byl si Peter Balsam jistý, že důvod zná. Nepřikládal jej ničemu jinému než prostředí, z něhož oba vzešli. Klášterní škola ani jednoho z nich nenaučila, jak se chovat k dospívajícím dívkám. Teď, když měli třicítku dávno za sebou, bylo už pravděpodobně pozdě, aby do toho pronikali. A tak tedy každý překonával rozpaky po svém – Balsam tím, že se hloupě culil, a Vernon tak, že děvčata naprosto přehlížel. Peter Balsam se soustředil na prohlídku školy a příhodu pustil z hlavy.

Čtveřice dívek na tenisovém kurtu nechala hry a shromáždila se do hloučku. Judy Nelsonová, o pár měsíců starší než zbylé tři, se hihňala. „Mám dojem, že tentokrát jsme ho fakt našťvaly,“ řekla. „Pokaždé se snaží dělat, jako že neexistujeme.“

„Jenom v létě,“ zachvěla se Penny Andersonová. „Ve školním roce není šance před ním uniknout.“ Pokud ji kamarádky vůbec poslouchaly, nic na to neřekly. Nepřestávaly hledět za dvěma postavami, které právě mizely ve školní budově.

„Všimly jste si, jak zareagoval, když jsem mu zamávala?“ zeptala se Karen Mortonová. „Myslela jsem, že mu z toho hrábne. Nesnáším, jak se na mě kouká.“

„Na tebe kouká každý,“ opáčila Judy a snažila se, aby jí z hlasu nezněla závist. „Nemůžeš se jim divit, když se tady takhle vystavuješ.“ Judy potěšilo, když si všimla, že kamarádka zčervenala.

„Ona za to nemůže,“ hájila Karen Janet Connallyová. „Nemůže si dovolit každý týden nové oblečení.“

Karen Mortonová se opět začervenala. Nebyla si zcela jistá, zda se má víc stydět za přespříliš vyvinuté tělo, nebo za svou chudobu, a přála si, aby někdo změnil téma. Ulevilo se jí, když se toho chopilo čtvrté děvče ze skupinky.

„To byl určitě ten nový učitel, ten chlap, co šel s monsignorem,“ prohlásila Penny Andersonová. „Máma ho vyzvedla dnes odpoledne u vlaku a odvedla ho do jeho bytu. Říkala, že je divnej.“

„Tak to sem krásně zapadne,“ poznamenala Judy. „Podle mě je divný celý tohle město.“ Trochu se otřásla, ale ostatní tři dívky na to nebraly zřetel. Judy nenáviděla Neilsville, co jim paměť sahala.

„Zapíšeš se na jeho předmět?“ zeptala se Penny Judy.

„Nenechám si ho ujít,“ odpověděla Judy se spikleneckým výrazem. „Pojďte, budeme tam chodit všechny.“

„Nevím, jestli mi to máma dovolí,“ zapochybovala Penny. „Je přesvědčená, že psychologii by tu učit neměli.“

„Ten dojem mají všichni kromě monsignora,“ zapojila se do hovoru Janet. „Nejde mi do hlavy, proč na tom tak moc trvá. Přijde mi, že je to to poslední, co by chtěl, abychom znali.“

„Možná ho přinutili ji sem zavést,“ nadhodila Karen. „Třeba je to na biskupův nátlak.“

„Ale vždyť je to jedno,“ přerušila je netrpělivě Judy Nelsonová. „Hlavně jde o to, abychom se na jeho přednášky dostaly všechny a aby nás zase nerozdělili, jak to obvykle dělávají. Pak už máme vyhráno. Nový učitel a žádněj flandák, chápete to? Po prvním týdnu nebude vědět, kde mu hlava stojí.“

„Mohla by to být sranda,“ připustila Penny. „Ale budu muset mámu ještě zpracovat.“

„Když už je řeč o mámě,“ přišla Judy s něčím jiným a nasadila patřičně otrávený výraz. „Já se mám s tou mojí setkat u Osgooda. Jdeme kupovat nové šaty. Nechcete jít taky?“ Oslovila celou skupinu, ale reakce přišla jen od Karen Mortonové.

„Já půjdu s vámi. Vybereme něco hodně sexy, abys měla v čem jít v sobotu na mejdan.“

„Něco sexy? To by mi to musela nejdřív dovolit,“ postěžovala si Judy. „Myslí si, že je mi pořád dvanáct.“ Obě děvčata odešla a na kurtu zůstala jen Penny a Janet. Judy si po chvíli všimla páté dívky, která nepřestávala podávat míčky proti stěně na házenkářském hřišti. Štouchla do Karen, potom se otočila a zavolala na kamarádky dostatečně hlasitě, aby to slyšelo i páté děvče.

„Tak co, jdete, nebo tam hodláte trčet a čumět, jak hraje slonice?“

Janet Connallyová vykulila oči údivem nad kamarádkinou krutostí, ale nechala ji bez poznámky. Jen zatahala Penny za paži a měla se k odchodu. Judy Nelsonová se na druhém konci hřiště chichotala vlastnímu vtipu.

Marilyn Craneová, terč Judyiny poznámky, by se nejraději scvrkla a zemřela. Slyšela tu jízlivost, dobře věděla, že byla určena jí, a snažila se sklopit uši.

Nemůžu za to, že jsem neohrabaná, říkala si. Prostě to tak je, vždycky to tak bylo. Celý život, už když byla malá, byla moc veliká a nehezká. Matka jí celou tu dobu četla pohádku o ošklivém káčátku a snažila se ji přesvědčit, že se jednou promění v labuť. Marilyn ale věděla, že to není pravda.

Pokusila se odpálit další míč přímo proti betonové zdi, ale minula. Rychle se rozhlédla a ulevilo se jí, když zjistila, že to nikdo neviděl.

Posbírala míčky a nacpala je do plechovky. Bývala by to udělala už dřív, ale přišly ty čtyři a Marilyn nechtěla, aby si myslely, že odchází kvůli nim. To, že tam zůstala, bylo ještě horší, protože ta špetka tenisových dovedností, které přes léto nabyla, s příchodem diváků vyvanula. Se stoicismem vypěstovaným v průběhu patnácti let života se je pokoušela posbírat. Teď se už konečně mohla dát na ústup.

Rozhodla se, že zajde do kostela. Bude tam chládek, ale ještě důležitější byla skutečnost, že uvnitř se jí dostane útěchy v jejím zmatku. Když Marilyn sedávala v chladivém přítmí, měla pocit, že patří právě tam. Nikdo se jí tu nevysmíval ani nepronášel kruté poznámky tak hlasitě, aby je nepřeslechla.

V kostele bude Marilyn v blízkosti Svaté Panny a Svatá Panna jí vždycky dodávala útěchu.

Když sedávala v kostele a vzhlížela k soše Panny Marie, zdálo se jí, že madona ožívá a vztahuje k ní ruce. Marilyn chtěla ten pohyb opětovat, dotknout se té bytosti, jež jí přinášela klid.

Ale Marilyn Craneová měla klidu den ode dne méně. Věděla, že nadejde chvíle, kdy pro ni nezbude žádný. Toho dne se

konečně dotkne Matky bolestiplné a její vlastní žal se přenesel na Svatou Pannu.

Marilyn vzlouzla do kostela a začala se tiše modlit za oduštění všech svých hříchů.

2. kapitola

Prohlídka střední školy svatého Františka Xaverského pokračovala. Jak procházeli místnost za místností, Petra Balsama se zmocňoval vzrůstající neklid. Většina farních škol, které poznal, začínala přejímat nenuceného ducha státních ústavů a klást větší důraz na světské předměty než na náboženskou výchovu. Avšak v Neilsville byly třídy strohé a zdobily je pouze sošky Panny Marie umístěné do naprosto identických výklenků. Jak postupovali dál a dál, monsignor Vernon si uvědomoval Balsamovo stupňující se znepokojení.

„Říkal jsem ti, že tady dbáme na formality,“ upozornil ho s nuceným úsměvem. „Zřejmě si myslíš, že jsme poněkud zaostalí.“

Peter se opět pokusil zahnat chmurné pocity. „Já si jen říkám, jak by se na tohle všechno tvářil svatý František Xaverský,“ řekl. „Pokud si dobře vzpomínám, ten staroušek proslul tím, že na formality moc nedbal. Skoro ve všem si uměl najít povyražení, že je to tak?“

Monsignor Vernon na chvíli zaváhal s rukou na klice poslední místnosti, do které se ještě nepodívali. Hleděl na Balsama skoro plnou minutu, a když konečně promluvil, zjevně velice pečlivě volil slova.

„Povím ti to takhle,“ začal. „Bez ohledu na to, že svatý František Xaverský byl jezuita, tohle přirozeně není jezuitská škola.“

Tady jde o to, že zdejší farníci, včetně mě, bytostně tíhnou spíše k dominikánům než k jezuitům. Vyjadřuju se dost jasně?”

Balsam se snažil, aby jeho úsměv vypadal opravdově a aby mluvil uvolněně. „Naprosto,“ odvětil. „I když musím říct, že já si dominikány spojuju s inkvizicí. Dělán, co můžu, abych se přes tenhle svůj pohled přenesl.“

Monsignor Vernon na něj znovu pronikavě pohlédl a pak se mu na rtech pomalu rozhostil úsměv. „Doufám, že se ti to podaří,“ řekl vřelým, srdečným tónem. Odemkl dveře poslední učebny a poodstoupil, aby Peter mohl vejít. „Tahle třída bude tvoje.“

Balsam se rozhlédl po místnosti s větším zájmem, než jaký dával najevo v předchozích učebnách. Vypadala stejně jako ostatní – čtvercová, s výhledem na školní dvůr, na jedné stěně tabule, lavice pečlivě srovnané do pěti řad po šesti a katedra posazená v nepřátelské pozici v rohu tak, aby žádný z žáků neunikl jeho pohledu. Ve výklenku v zadní stěně stála stejně jako v ostatních třídách všudypřítomná soška. Tahle se ale od ostatních lišila. Balsam si ji chvíli prohlížel a pak se obrátil k monsignoru Vernonovi. Překvapilo ho, když viděl, že se zárodek úsměvu v jeho tváři šíří od ucha k uchu.

„Tohle nechápu,“ přiznal se konečně Balsam, přistoupil blíž k sošce a bedlivě si ji prohlížel. „Kdo to je?“

„Tohle je,“ začal monsignor Vernon žoviálním tónem, jaký si u něho pamatoval z dob studií na vysoké škole, „svatý Petr Mučedník.“

Když se Balsamův nechápvavý výraz nezměnil, Vernon pokračoval. „Je to ten dominikán, na kterého si budeš muset zvyknout. Zatímco svatý František Xaverský možná proslul bujarostí, svatý Petr Mučedník byl neméně známý pro svou bdělost vůči kacírství.“

„Kacírství?“ Balsam stále nechápal, kam Vernon míří.

Úsměv z monsignorovy tváře zmizel. „To je pokus o žert,“ vysvětloval. „Napadlo mě, jelikož tady budeš učit psychologii a na některé moderní psychologické teorie pohlíží církve jako na poměrně silně kacírské, že by mohlo být zábavné postavit ti sem svatého Petra Mučedníka. Aby na tebe dohlédl.“

Balsam smutně potřásl hlavou. Zadíval se na muže, který býval jeho přítelem, a snažil se dopátrat, jestli kněz opravdu považuje za zábavné postavit mu do třídy tuhle sošku, nebo zda se tím Balsamovi snaží něco sdělit, před něčím ho varovat. Nedokázal tomu přijít na kloub.

„Tak.“ Monsignor zažehnal chvíli, kdy odmlka hrozila přerůst v trapné ticho. „Teď bychom se mohli ještě na pár minut vrátit na faru. Musíme prodiskutovat několik věcí a já mám výtečné sherry. Snad na tebe není moc brzy?“

„Skvěle,“ souhlasil roztržitě Balsam, který otázku ani pořádně nevnímal.

Na faru se vrátili mlčky a Balsam uvažoval, jak se jeho přítel mohl za pár let tak moc změnit. Pamatoval Peta Vernona jako člověka, který bral všechno, co život přinášel, a snažil se z toho vytěžit maximum. Teď se zdálo, že naprosto otočil a začal být odměřený a skoro až nepříjemný, což u něj za studií nepřicházelo v úvahu. Nemohl jsem čekat, že bude stejný jako tehdy, říkal si Balsam, když znovu vstupovali do pracovny. Všichni se měníme a on má velkou odpovědnost. Balsam usoudil, že bude muset se vši úctou svůj pohled na Peta Vernona změnit. Potom se v duchu zlehka pousmál, když ho napadlo, že změna, kterou Vernon prodělal, mu usnadní neztrácet ze zřetele, že ho má titulovat „monsignore“.

Kněz mu podal sklenku sherry, pak ze stolu v rohu sebral jakousi složku a posadil se s ní do křesla proti Balsamovi. Oba chvíli beze slova usrkávali a potom kněz opět promluvil.

„Mám tady něco, co mě zaujalo,“ řekl a poklepal na složku. Balsam k němu zvedl tázavý pohled.

„Synopsisi tvé diplomové práce,“ prozradil Vernon. „Znovu a znovu si ji pročítám a mám z ní neodbytný dojem, že ten, kdo výtah pořizoval, spoustu věcí vynechal.“

Balsam se rázem uvolnil. Tady byl ve svém živlu.

„To si umím představit,“ řekl. „Nemáš ponětí, kolik problémů ta diplomka zapříčinila. V jednu chvíli jsem si dokonce myslel, že mě od svatého Albana vyhodí.“

Vernon zalistoval ve složce. „To si zase umím dobře představit já.“ Přečetl název diplomové práce nahlas: „Sebevražda

jako hřích: Zkoumání platnosti věrouky. To zní skoro, jako bys zamýšlel zpochybnit svaté učení. Opravdu jsi to měl v úmyslu?“ Zabodl do Petra pohled.

Balsam pokrčil rameny. „Záleží na tom, co máš na mysli pod pojmem zpochybnit. Nezamýšlel jsem nic jiného než podívat se na učení církve ve světle nových poznatků psychologů o fenoménu sebevraždy.“

„A to není zpochybňování církevního učení?“ zeptal se kněz.

„V mých očích nikoli,“ odpověděl Balsam. „Ale obávám se, že u svatého Albana moc velký rozdíl mezi mým zkoumáním a skutečným zpochybňováním neviděli.“

„Taky si myslím,“ přisvědčil monsignor. „Abych pravdu řekl, ani já ho nevidím.“

„Nejlíp bych ti to snad uměl objasnit soudní terminologií. Řekl bych, že já jsem prováděl předběžný výslech s cílem zjistit, zda existuje dostatek důkazů k tomu, aby mohlo dojít k hlavnímu líčení.“

„A existuje?“

Balsam pokrčil rameny. „Těžko říct. Našel jsem pár sporných bodů mezi učením církve a psychologií. Avšak jejich řešení ponechám pronikavějším mozkům, než mám já.“

Monsignor Vernon se náhle pohodlně opřel v křesle a zdálo se, že se uvolnil. Balsamovi se v první chvíli zdálo, že téma jeho diplomové práce kněze znepokojilo. Považoval tedy za vhodné dodat něco na vysvětlenou.

„Mně prostě vždycky připadalo, že církevní učení se k sebevraždě staví poněkud nelidsky,“ začal.

Monsignor Vernon se pousmál. „Církevní učení se zabývá Bohem,“ řekl. „To, co se může jevit nelidsky, se nemusí nutně přičít Bohu.“

Balsam povytáhl obočí. Teď promluvil jako skutečný inkvizitor, napadlo ho. Nahlas řekl: „Mně se prostě jen zdá, že na nikoho, kdo je natolik vyšinutý, že si chce vzít život, nelze pohlížet jako na racionálně jednajícího člověka. Zaslouží si tudíž stejné ohledy, které církev bere na jedince slaboduché a primitivní, jak je rádi označujeme.“

„To není vhodný příklad,“ namítl Vernon upjatě. „Slaboduši a primitivní jedinci za sebe nenesou odpovědnost. Ne však proto, že mají slabého ducha a jsou primitivní, nýbrž prostě proto, že není v jejich silách porozumět učení.“

Balsam se rozhodl, že se dál nebude přít. „No jak jsem řekl, tohle je úkol pro pronikavější mozky, aby rozhodly, zda je nutné pozměnit učení, nebo ne. Já ve své práci nezaujímám žádné stanovisko. Proto jsem ji taky nejspíš obhájil.“

„Nedospěl jsi ani k vlastnímu závěru?“ nedal mu pokoj monsignor.

Balsam zavrtěl hlavou. „Pokud se mě týká, jen jsem nastolil další otázky, toť vše. Nemyslím si, že mám dostatečnou erudici v psychologii nebo teologii, abych mohl postulovat odpovědi.“

Monsignor Vernon zlehka příkyvoval, jako by trávil to, co Balsam právě řekl. Když se znovu ozval, trvalo Balsamovi nějakou chvíli, než pochopil souvislost.

„Měl bych ti asi říct, že farnost si dělala značné starosti ohledně předmětu, který tu máš učit,“ řekl. „Obávám se, že panuje silné přesvědčení, že psychologie nemá v církevní škole co dělat. Musím se přiznat, že jsem měl určité pochyby, zda jsem pro tento účel zvolil správného člověka.“

„No a?“ pobídl ho Balsam.

Vernon se ponuře usmál. „Řekněme, že teď už z toho mám poněkud lepší pocit. Ještě před pár minutami jsem měl nutkání vážně tě varovat před tím, abys našim studentkám přednášel cokoli, co je v rozporu s církevním učením.“

A tímto jsi mě právě varoval, poznamenal Balsam v duchu.

„Teď už takové nutkání nemáš?“ zeptal se a snažil se mluvit vyrovnaným hlasem.

„Myslím, že se toho zhostíš dobře,“ odpověděl Vernon a vstal. „Ale i tak mám dojem, že bylo moudré postavit ti do třídy svatého Petra Mučedníka,“ dodal. Balsam si nebyl jistý, zda nezahlédl ve Vernonových očích zajiskření, ale pak dospěl k závěru, že se mu to jen zdálo.

„Asi bych si o svatém Petru Mučedníkovi měl něco nastudovat,“ řekl. „Když teď máme sdílet jednu místnost.“

Vernon ho poplácal po zádech a Balsam cítil, jak ho tím gestem postrkuje ke dveřím. „To bys možná měl,“ souhlasil kněz. „Byl to úchvatný muž. Můžeš mi věřit, když ti povím, že mu nikdy nedělalo problém rozlišit, co je v rozporu s učením církve a co ne. Pokud budeš mít někdy pochyby o tom, co učit, obrať se na svatého Petra Mučedníka. Nebo nakonec i na mě. Snad nezhrěším pýchou, řeknu-li, že mám téměř tak jemný smysl pro pravdu, jako měl svatý Petr.“

„Povedu to v patrnosti,“ opáčil Balsam suše a uvažoval, zda ho kněz slyšel. Blížili se už k východu a vypadalo to, že monsignor Vernon myslí na něco jiného.

„Napadla mě jedna věc,“ ozval se, když otevíral vchodové dveře. „Vedu takovou studijní skupinu, na poměry Neilsville velice neformální, do které by ses možná rád zapojil. Obzvláště pokud se chceš dozvědět něco víc o Petru Mučedníkovi. To je náš oblíbený svatý. Nebo už jsou ti takové věci naprosto vzdálené?“ Pronikavě se zadíval Petru Balsamovi do očí. Balsam pohled opětoval, ale potom sklopil zrak.

„To ani tak ne,“ odpověděl nejistě. „Ale myslím si, že to bude muset počkat. Teď mi hodně času zabere příprava do školy.“

„Víc, než si myslíš,“ poznamenal Vernon tónem, který přiměl Balsama k tázavému pohledu. Když viděl jeho zmatený výraz, kněz pokračoval: „Rozhodli jsme se, že hodiny psychologie zařadíme nejprve do rozvrhu třetího ročníku,“ vysvětloval. „A ve třetíku máme čtyři děvčata, která si tvůj předmět nepochybně zapíší.“

„Nejsou to ty čtyři, co tu hrály tenis?“ vyslovil Balsam to, co mu napověděla intuice.

„Přesně ty,“ přisvědčil kněz chmurně.

„Měl bych se před nimi mít na pozoru?“ zajímal se Balsam.

„To záleží na tobě,“ odpověděl Vernon. „Ale chci tě varovat. Odmalička jsou nerozlučně spolu a sestry dospěly k závěru, že je mohou zvládnout, jedině když je rozdělí. Jinak utvoří skupinku a po tvé třídě budou léhat papíry a ty holky ani na chvíli nezmlknou. V pracovně mám jeden šuplík plný jejich psaníček zabavených za posledních devět nebo deset roků. Někdy si je chci

přečíst, abych poznal, co mají na srdci tak důležitého, že to nikdy nemůže počkat do konce hodiny.“

Balsam cítil, že jím proběhlo lehké zachvění. Ve společnosti dospívajících dívek se nikdy necítil ve své kůži a vyhlídka na to, že bude čelit jejich semknutému společenství, ho znepokojovala. Ale navenek to nedal znát.

„Děkuju za upozornění,“ řekl. „Instinkt mi ale napovídá, že by mohlo být zajímavé mít je na hodinách psychologie pohromadě všechny čtyři.“

„A ty dáš vždycky na instinkt?“ zeptal se monsignor Vernon. Balsam mu pohlédl pevně do očí. „Ne,“ odpověděl tichým hlasem. „Ne vždycky.“

„Fajn,“ přikývl kněz. „To sem dobře zapadneš.“ A než na to stačil Balsam něco odpovědět, zavřel za ním tiše dveře fary.

Peter Balsam zůstal zírat na zavřená vrata kamenného domu. Co chtěl říct tou poznámkou?

Kamenná fasáda fary mu však odpověď neposkytla. Peter Balsam se pomalým krokem vydal dolů z kopce cestou, která ho dovede zpátky do centra Neilsville. Město před sebou ale neviděl. Místo toho se soustředil na obraz, který mu utkvěl v mysli. Viděl sošku ve své třídě, sošku svatého Petra Mučedníka. Byl si jistý, že je to výstraha. Ale před čím?

Monsignor Vernon sledoval z okna fary Petra Balsama, jak kráčí dolů ze svahu. Bude to v pořádku, konstatoval. Nebyl si tím do poslední chvíle zcela jistý, ale teď, když s Balsamem mluvil, to věděl s jistotou. Teď, když Peter Balsam dorazil do Neilsville, bude zase všechno, jak má být.

Peter Balsam krácel po Hlavní třídě a zlá předtucha, která ho přepadla při příjezdu do Neilsville, se opět přihlásila a on se pozastavoval nad tím, kam se podělo jeho odhodlání. Původně zamýšlel oznámit Petovi – „monsignorovi“, opravil se –, že tu nezůstane. Ale neudělal to. Místo toho dovolil, aby s ním kněz manipuloval, tak jako sebou nechával manipulovat i jindy. Bylo to stejné od časů, kdy byli ještě kluci. Jako by Pete Vernon ovládal Petra Balsama jakousi zvláštní mocí.

Jako by o maličko starší Vernon věděl něco, co Balsam neznal.

Jednou však Pete Vernon pronesl něco, co natrvalo Petru Balsamovi utkvělo v paměti: „Naše životy jsou propojené,“ prohlásil. „Vždycky byly a natrvalo budou.“ Balsam tomu tehdy nevěnoval pozornost, říkal si, že starší kamarád chce prostě jen ohromit bažanta. Ale teď, po téměř dvaceti letech, jsou opět spolu, v Neilsville...

Kráčel po chodníku a naléhavě si uvědomoval, jak po něm kolemjdoucí koukají, a odolával pokušení oplácet jim stejnou mincí. Místo toho se soustředil na město, kterým kráčel.

Nebýt výhně a sucha pouště mohl by Neilsville být snad i hezký. Hrázděné domy, které by vypadaly pěkně, kdyby stály mezi javory někde na Středozápadě, působily tady, na vyprahlé půdě mezi Kaskádovým pohořím a Skalnatými horami, pouze stroze. Zdálo se, že na cosi čekají, na nějakou sílu, která je stmelí do pospolitosti. K tomu ale nedošlo. Každý obchod, každý dům se tu choulil sám do sebe, a jak mezi nimi Peter Balsam procházel, přemítal, zda ten zvláštní pocit zavržení, který jako by město charakterizoval, má jen on sám. Pokradmu si začal prohlížet místní obyvatele.

Působili všichni jeden jako druhý, s čímž se nikde jinde ještě nesetkal. Vypadali všichni na svůj věk o něco starší, přitom ale to nebylo zdravé, moudré stáří, ale spíš vyčerpanost. Strach? Vycítoval z nich stejnou obezřetnost, která na něj sálala i z budov – jako by čekali, že se něco stane, a ať už to mělo být cokoli, nemělo to být nic příjemného.

Pár jich přistihl, že ho pozorují. Když k tomu došlo, neodvrátili se v rozpacích; neuhnuli pohledem a jen sevřeli rty. Teprve pak se odvrátili a cosi šeptali svým společníkům. Balsam byl zvědavý, co jim říkají, ale neslyšel je.

Zastavil se na rohu První ulice a Hlavní třídy, aby počkal, až na zdejším osamoceném semaforu naskočí zelená, a zjistil, že stojí před budovou telekomunikační společnosti. Vstoupil dovnitř. Za přepážkou u prázdného stolu zamyšleně seděla starší žena. Pohlédla na něj.

„Předpokládám, že si budete chtít nechat zavést telefonní linku,“ oslovila jej.

Peter překvapeně přikývl. „Jak to víte?“

„Tady víme všichni všechno,“ protáhla. Z vrchní zásuvky stolu vytáhla formulář. „Jmenujete se Balsam, že?“ ověřila si. Peter přikývl. Žena se už dál na nic nevyptávala a začala vyplňovat kolonky objednávky. Skončila a přistrčila mu ji k podpisu. Zrovna kontroloval údaje, které měla bůhvíodkud, když se znovu ozvala.

„Býval jste kněz, že jo?“

Polekaně zvedl zrak.

„Ne tak docela,“ odpověděl. „Začal jsem studovat na kněze, ale školu jsem nedokončil.“

„Další takový,“ zamumlala. A když Peter podepisoval objednávku na zavedení telefonu, opět promluvila.

„Prý s vámi vlakem přijela i Margo Hendersonová.“

Peter se rozhodl nevšímat si rozladěného tónu, kterým větu pronesla.

„Ano, přijela. Velice příjemná dáma.“ Víc než příjemná, doplnil v duchu. Krásná. A současně s příjemnou vzpomínkou na Margo Hendersonovou se mu s nelibostí vybavila i žena, kterou pro něj poslal k vlaku Vernon. Andersonová se jmenovala, Leona Andersonová.

„Je rozvedená.“ Poznámka ženy za přepážkou vrátila Petra zpátky do reality. Došlo mu, že žena mluví stále ještě o Margo.

„No,“ řekl Peter s úsměvem, „stanou se i horší věci.“

„Skutečně?“ opáčila žena, aniž jeho úsměv opětovala. „Tady v Neilsville žijí většinou katolíci, pokud to nevíte.“

„Ale ne výlučně,“ namítl Peter. „Pokud vím, vedle svatého Františka Xaverského tu máte i státní školu. A zdá se mi, že jsem tu viděl i jiné kostely.“

Žena za přepážkou si ho změřila od hlavy k patě a Petrovi neušlo, že se pozastavila nad jeho hnědými kučery. Zdálo se, že i k nim má výhrady. „V Neilsville je místo pro všechny. Pokud se chovají, jak se sluší.“ Z jejího tónu bylo zřejmé její přesvědčení, že Peter k nim patřit nebude.

„Zvláštní věc,“ poznamenal. „Tuhle větu jsem už dneska jednou slyšel. Od ženy jménem Leona Andersonová.“

„Leona je velmi moudrá žena.“

„O tom nepochybuji,“ souhlasil Peter suše. Připadala mu také velice nepříjemná tím, jak dávala ostentativně najevo svou nechuť vůči němu. Začalo to prvním pohledem do jejích očí, když se mu představila, a trvalo to až do chvíle, kdy ho zavedla do jeho bytu. „Kdy mi telefon zapojíte?“

„Za čtyři dny,“ odvětila žena, aniž pohlédla do kalendáře. „Tak dlouho trvá vyřízení objednávky.“

Zdálo se, že nemá cenu se dohadovat, a tak Peter ženě poděkoval za ochotu a odešel. Dívala se za ním. Jen co jí zmizel z očí, zvedla telefon a rychle vytočila nějaké číslo.

„Leono? Právě tady byl ten chlap, o kterém jsi mi vyprávěla, ten Balsam. Nechal si zřídit telefonní linku. Myslím, že máš pravdu, a měla bys promluvit s monsignorem. Nedokážu to přesně vystihnout, ale na tom mladém muži není něco v pořádku. Povídám ti, z toho nekouká pro Neilsville nic dobrého.“

3. kapitola

O čtyři dny později se už Peter Balsam začínal cítit v Neilsville o něco lépe. Vytvořil si v něm vlastní prostor. Knihy měl pečlivě srovnané v knihovně improvizované z prken a cihel, která pokrývala téměř celou jednu stěnu, a víc času, než zamýšlel, věnoval rostlinám, které teď visely z háčků ve stropě i z konzol na stěnách. A pak tu samozřejmě byl telefon. Zíral na zelený přístroj na stole a uvažoval, proč s okamžikem, kdy mu ho dnes dopoledne instalovali, začal mít pocit, že „navázal spojení“. Ne že by měl komu volat a ne že by existovala příliš vysoká pravděpodobnost, že někdo zavolá jemu. A v té chvíli k jeho velkému překvapení telefon zazvonil. Chvíli na něj nechápavě hleděl, potom zvedl sluchátko, ohlásil se váhavým „haló“, připravený zavěsit, až ten, kdo volá, zjistí, že vytočil špatné číslo.

„Peter Balsam?“ Ženský hlas. Maličko povědomý, trochu nesešlý.

„Ano,“ přisvědčil Peter a uvažoval, zda by ten hlas měl poznat.

„Tady je Margo Hendersonová,“ pokračovala žena.

„Z vlaku?“ Peter cítil, jak se mu po těle rozlévá blahý pocit.

„Těší mě,“ pozdravil ji o poznání vřeleji.

„Tohle už je lepší,“ podotkla Margo. „V první chvíli jsem měla dojem, že si na mě nevzpomínáte.“